



שירת הקורונה : התגובה החיובית שלנו להתפשטות הנגיף

מעובד על פי יוסי בבליקי, אתר "מהות החיים", מרץ 2020



וירוס הקורונה הצובר תאוצה מציב אתגר משונה: על אף שהוא פוגע באינדיבידואלים (יחידים), ההתמודדות עימו היא חברתית, שלא לומר גלובלית. אך ישנם מוקדי צמיחה אפשריים, גם בעיצומו של המשבר.

המין האנושי

נמלי תעופה שוממים, אלפי אנשים בבידוד, חשדנות בינלאומית נוראה ונבואות על קריסה כלכלית גלובלית. אחרי סרט האסונות האוסטרלי של החורף האחרון, נדמה שהקורונה הולכת והופכת מיום ליום ומשעה לשעה לסרט מדע בדיוני שהאנושות אולי ניחשה בקצות התודעה שלה את בואה, אבל עדיין מתקשה לעכל. אז ברור שנגיף זה לא דבר טוב. בטח לא אחד כזה שהמדע המודרני מודה שאין לו כרגע שמץ של מושג איך הנגיף יסולק מכאן. ובכל זאת נדמה שדווקא הסיפור המוזר, המערפל, והמאיים של התפרצות הקורונה מחזיק שלל הזדמנויות לשינוי תפיסה עולמי ופקיחת עיניים של ממש לגבינו, האנושות כולה. מה אנחנו עושים כאן? כמה אנחנו תלויים האחד בשני בדור הטכנולוגי שמקצר מרחקים?

5

10

הרב אשלג "בעל הסולם", כבר צפה את הדילמה שהולידה ההאצה הטכנולוגית בתוך נוראות מלחמת העולם השנייה: אם אנחנו יכולים להגיע בשעות ספורות מקצה אחד של העולם אל הקצה השני הרי שאנחנו חולקים את אותם השמיים. ואת אותו האוקיינוס. מה שאומר שאם אני פוגע בשלך, אוטומטית אני פוגע בשלי. כך שכשסין מתעטשת אפשר לשמוח לאידו של משטר שהוא יריב כלכלי ורעיוני ננית, אבל הרבה יותר יעיל להכין ערימה של טיש ולהתכונן לבאות. כאשר מגיפה עולמית בפתחנו, אין לשמוח כאשר אזרחי מדינות עוינות נפגעים, אלא יש להיערך לכך שגם אנחנו, כחלק מהרקמה האנושית בעולם, נושפע מכך ואף ניפגע.

15

20 אם עד עתה התחושה הייתה שהטבע בועט השנה כמו סוס שמעיף מעליו רוכב יהיר חסר אחריות, התפרצות הקורונה היא הזדמנות לראות בטבע מורה זקן וסבלני עדיין, שהחליט להוריד באחת את המסך מעל הביטחון המדעי החדש והמדומה של האדם הטכנולוגי המודרני לטובת הבנה של עומק האחריות שהשכלול הטכנולוגי הזה מחייב. על אף התפתחות הטכנולוגיה והמדע בעשורים האחרונים, הטבע עדיין חזק ומכתיב לנו את הקצב. וכמו שצפה הרב אשלג, ככל שהמרחקים בין העיטוש הסיני לטישו שלי יתקצרו, הבחירה בין שלום עולמי או חורבן גמור תהפוך ליותר ויותר רלוונטית.

20

25

אצילות עתיקה

אמא שלי כבר קנתה מסכות לכל המשפחה. ואורז וקטניות ומגוון מצרכי יסוד ומוצרים בסיסיים, שהרי היא בקבוצת סיכון של נגיף שמשתולל בחוץ. אך כמוה- יש עוד עשרות אלפים. גם כאלו שאינם נמצאים בקבוצת הסיכון אך לוקחים חלק במאמץ הלאומי במניעת ההדבקה בנגיף ומגלים אחריות כלפי שאר האזרחים הנמצאים בסיכון גבוה להידבקות. הרעיון שאנשים שחוזרים ממדינות שונות בחו"ל, בין אם מחופשה או מנסיעת עבודה ומשלמים בשבועיים של בידוד (מגביל ולא נעים) וזאת כדי לא לסכן בעיקר את שכבת הגיל של ההורים שלהם הוא יפה ואף אצילי. הוא מעלה שיחה חדשה-עתיקה שבה אני מפחית קצת מהחשקים שלי והרצונות האישיים שלי למען רווחתו, בריאותו וביטחונו של החלש ממני. בחברה מתקדמת על אמת מי שקובע הוא האדם האחרון ולא האדם הראשון- ולכן לא די בכך שהראשונים שחזרו מחו"ל יתבודדו, אלא כדי למנוע את התפשטות הנגיף, חלה החובה להתבודד על כל מי שיתכן ונדבק.

30

35

מגפת הבדידות

ועוד משהו ששכחנו או הדחקנו: בשעה זו נבחנת היכולת שלנו להתבודד. להתבדל מן העולם. להיות עם עצמי. עם האלוהים שמדבר מתוכי. קרוב לוודאי שהתרופה העמוקה ביותר למגפת הבדידות – הגרועה במגפות האיומות של המאה ה-21 – היא דווקא היכולת להתבודד ולחיות עם עצמנו ללא הסביבה המקיפה אותנו 24 שעות ביממה. היכולת לנתק מגע עם העולם החיצוני בשביל ליצור מגע אמת עם הקול הפנימי שלי. להתנתק מהעולם הרועש בחוץ ולהתחבר לשקט הפנימי ולמשפחה הקרובה. לעצור לזמן מה את שגרת החיים, להאט את הקצב ולהתחבר כל אחד לעצמו- למחשבותיו ולרגשותיו. מה מוזרה המשוואה הזו ש"מי שיודע להתבודד לעולם אינו בודד". ומה נכונה. מי שיודע להתבונן בעצמו מבלי לברוח לגירויים חיצוניים- לעולם לא ירגיש בדידות. וגם זה שיעור עומק שצרת הקורונה יודעת לספר.

40

45

טקסט ב' :

שיר עידוד / נעים חורב (מרץ 2020)

זה שיר עידוד
 לקל מי שמתחרפן בבידוד
 לקל מי שנמצא במצב רוח רוד
 לקל מי שמרגיש שהעולם הזה אבוד
 יש לך כרגע שתי אפשרויות –
 להתמרמר, להישבר, להיגמר
 או לחיות
 יש הרי דברים שלא בשליטתך
 יש דברים יותר גדולים
 ממני וממך
 ואולי מסתתרת בתוך כל זה סיפור
 אולי היקום מעביר אותך שיעור
 והוא שולח לך מסר, חבוי ומרומז –
 להוריד את הרגל לרגע מהגז
 לנקות את הנשמה
 להסדיר את הנשימה
 לעצור ולהודות (יש לך על מה!)
 אז זה זמן לסדר בארון את הבגדים
 לבלות יותר זמן, רק אתה והילדים
 לחזור לחברים אחרי שהתרחקת
 לעשות בינג' לסדרה
 שאף פעם לא הספקת
 לדפוק מגש של פיצה
 לקרוא כמה ספרים
 להיות עם עצמך
 ולכתוב על זה שירים
 להתקשר ולדבר
 יותר משתי דקות עם אמא
 לחיות פחות החוצה
 וטיפה יותר פנימה

ואם זה לא עוזר
 ואם אני חופר
 ואם אתה אומר:
 "עזוב אחי, שחרר"
 אז שב בבית, ונאלצה
 לתמרמר.



השאלות

1. א. מה הנושא המרכזי של טקסט א'?

- 1 המקור להתפשטות נגיף הקורונה.
 2 ההשפעה החיובית של נגיף הקורונה על החברה הישראלית.
 3 דרכים למניעת התפשטות נגיף הקורונה.
 4 סיקור התפשטות נגיף הקורונה בתקשורת העולמית.

2. כותרת טקסט א' היא:

שירת הקורונה :
התגובה החיובית שלנו להתפשטות
הנגיף

בטבלה שלפניכם יש שלושה היגדים בנוגע לכותרת.

סמנו ליד כל היגד אם הוא נכון או שאינו נכון.

ההיגדים	נכון	אינו נכון
1. בכותרת יש פועל.	<input type="checkbox"/> 1	<input type="checkbox"/> 2
2. בכותרת יש שם תואר.	<input type="checkbox"/> 1	<input type="checkbox"/> 2
3. בכותרת יש לפחות כינוי גוף אחד.	<input type="checkbox"/> 1	<input type="checkbox"/> 2

3. מה פירוש המילה "גלובלי"? (שורה 2).

- 1 טכנולוגי.
 2 עולמי.
 3 מוגבל.
 4 מקומי.

4. בשורה 1 כתוב: "וירוס הקורונה הצובר תאוצה מציב אתגר משונה: על אף שהוא פוגע באינדיבידואלים (יחידים), ההתמודדות עימו היא חברתית, שלא לומר גלובלית".

א. לפי דעתך, נגיף הקורונה פוגע ביחידים?.

ב. לפי הטקסט, כיצד ההתמודדות עם הנגיף היא חברתית? (שורות 26-37).

5. מה פירוש הביטוי "שמחה לאיד"? (שורה 16).

- 1 שמחה שאינה אמיתית.
- 2 שמחה התלויה בגורם חיצוני.
- 3 שמחה לנוכח הפסד של אויב.
- 4 שמחה ללא גבולות.

6. בשורה 16 כתוב: "כשסין מתעטשת אפשר לשמוח לאידו של משטר שהוא יריב כלכלי ורעיוני נניח, אבל הרבה יותר יעיל להכין ערימה של טיש ולהתכונן לבאות".
הסבירו משפט זה במילים שלכם.

7. לפניכם צירופי מילים מתוך הטקסט.

כתבו ליד כל צירוף אם הוא **צירוף סמיכות** או צירוף של **שם ותוארו**.

סוג הצירוף	צירוף מילים
	תגובה חיובית
	התפשטות הנגיף
	מגיפה עולמית

8.

"המדע המודרני מודה שאין לו כרגע שמץ של מושג איך הנגיף יסולק מכאן."
(שורה 9)

במשפט זה השתמש כותב המאמר בפועל סביל.
מה יכולה להיות הסיבה לכך?

- 1 הכותב רצה להבליט את הפעולה ולא את עושה הפעולה.
- 2 הכותב רצה להפוך את המשפט לפשוט וקל להבנה.
- 3 הכותב רצה להדגיש שהמצב נמשך שנים רבות.
- 4 הכותב רצה לציין שזו הייתה פעולה שגרתית.

9.

העתיקו מהפסקה האחרונה **שמות פועל** שונים וכתבו ליד כל שם פועל את **שם הפעולה המתאים לו**.

שם פועל	שם פעולה

10. כותב הטקסט מציג בפסקה האחרונה **יתרונות** של הבידוד.

ציינו שניים מהיתרונות.

1. _____

2. _____



11. בטקסט ב' : **שיר עידוד**, הכותב משתמש בבית הראשון במילים בעלות **מטען**

שלילי (קונוטציה שלילית).

א. העתיקו משורות אלה **שלוש** מילים (או צירופי מילים), שיש להן מטען שלילי.

1. _____

2. _____

3. _____

ב. מה יכולה להיות מטרת הכותב בשילוב מילים אלה בטקסט?

1 לשכנע את הקוראים שלא יישארו בבידוד.

2 ליצור רגשות אשמה אצל הקורא בנוגע לבידוד.

3 להדגיש את התחושות השליליות הכרוכות בבידוד.

4 להעלות את החשיבות של הבידוד בקרב הקוראים.

12. לפניכם קטע מטקסט ב' (שיר עידוד):

"יש הרי דברים שלא בשליטתך

יש דברים יותר גדולים

ממני וממך

ואולי מסתתר בתוך כל זה סיפור

אולי היקום מעביר אותך שיעור

והוא שולח לך מסר, חבוי ומרומז-

להוריד את הרגל לרגע מהגז

לנקות את הנשמה

להסדיר את הנשימה

לעצור ולהודות (יש לך על מה!)"

שערו מה כותב טקסט א' היה חושב על קטע זה.
האם הוא היה מסכים עם כותב השיר או מתנגד לדבריו? הסבירו.

13.

א. טקסט ב' נקרא "שיר עידוד". הסבירו מדוע בחר הכותב לקרוא כך לשיר?

ב. בשיר זה מציג הכותב שתי אפשרויות העומדות בפני הקורא.
ציינו מהם האפשרויות והביאו דוגמה לכל אפשרות.

1. _____

2. _____

